

Jak teatr przekracza granice

- W 89 roku myśleliśmy, że będziemy tylko burzyć mury. Dlaczego zaczynamy budować kolejne? - pyta Bartek Frąckowiak, reżyser spektaklu „Granice”.

MARTA LESZCZYŃSKA

Od początku pracy w Teatrze Polskim Paweł Wodziński i Frąckowiak zapowiadali, że robić będą teatr zaangażowany i podejmujący ważne tematy. Nowy spektakl „Granice” na podstawie tekstu Julii HOLEWIŃSKIEJ zapowiadają jako wyrazisty głos na bydgoskiej scenie.

- Ten spektakl to wynik potrzeby wypowiedzi w temacie uchodźców, który jest centralnym punktem debaty publicznej. Zaskoczył mnie jej przebieg. Zalała nas fala głupoty, nienawiści, rasizmu, zachowań profaszystowskich. Zawstydzające jest, w jaki sposób z problemem uchodźstwa zaczęli mierzyć się politycy praktycznie każdej opcji - mówi Frąckowiak, reżyser spektaklu. - Dlatego zdecydowałem się zabrać głos piętnujący takie postawy. Nie chce nic negocjować. Nie boję się oceniać. To, co wydarzyło się na arenie politycznej, w mediach społecznościowych, na ulicach podczas marszów antyuchodźczych, pokazuje głęboki kryzys polityczny, społeczny i humanistyczny - komentuje.

- Uchodźcy to temat, w którym się łatwo debatuje. Łatwo w tej kwestii

wyrażać swoją opinię poprzez manifestacje czy różne akcje społeczne, ale trudniej już pokazać ten problem na scenie. Może dlatego w polskim teatrze ten temat praktycznie nie istnieje - podkreśla rolę premiery dyrektor teatru Paweł Wodziński.

Frąckowiak zapowiada, że przez „Granice” chce uzupełnić debatę publiczną przede wszystkim o wiedzę. - Dyskusji o emigrantach brakuje merytoryki. Bazuje ona często na złych emocjach opartych na stereotypach i uprzedzeniach związanych z różnicą kulturową - mówi. Podkreśla też,

Zalała nas fala głupoty, nienawiści, rasizmu. Zawstydzające jest, w jaki sposób z problem uchodźstwa zmierzyl się politycy wszystkich opcji

że często nie dostrzega się uniwersalności problemu. Emigranci to nie tylko problem Europy. To zjawisko globalne. Nie dotyczy tylko Bliskiego wschodu czy Afryki Północnej, ale też Azji Południowo-Wschodniej czy Ameryki Łacińskiej.

W spektaklu mierzy się też z wizerunkiem Unii Europejskiej jako fortecy, czego symbolem jest organizacja Frontex. Agencja działa opresyj-

nie, zajmuje się głównie wylapywaniem ludzi na granicach, deportacjami i doskonaleniem nadzoru, tworząc z Unii obwarowane imperium. - Obserwując takie działania, trzeba zadać ważne pytanie. W 89 roku myśleliśmy, że będziemy tylko burzyć mury. Dlaczego zaczynamy budować kolejne? - zastanawia się reżyser.

Na scenie tematy te problematyzuje dość nieoczywisty sposób. - Stworzyliśmy teatralną grę. Jej poziomy odpowiadają „czteropoziomowemu modelowi kontroli dostępu”, który stosuje Frontex w działaniach służących ochronie unijnych granic. Aktorzy wcielają się w najróżniejsze postaci, które są jak pionki w grze planszowej. Każdy obieira jakąś strategię, by osiągnąć swoje cele. I tak Ciało Dziecka, Granica, Lex Frontex, Uciekinierka czy Artysta, podejmują wyzwania ściśle powiązane z ochroną lub przeciwnie, z przekraczaniem granic. Ich działania prowokują różne materiały dokumentalne, fotografie, atlasy uchodźcze, ale też starcie w dyskusji o polityce, ekonomii, terytorium czy suwerenności - wyjaśnia Iza Szostak, choreografka, która pracuje nad stroną dramaturgiczną spektaklu.

Dopełnieniem będą efekty scenograficzne i dźwiękowe, które również widzów zmuszą do pokonywania pewnych granic. ●

Premiera w sobotę o 19 w Teatrze Polskim. Spektakl poprzedzi debata „Uchodźcy na granicy: między polityką bezpieczeństwa a ekonomią polityczną” o godz. 16.30.